

АРГАНІЗАВАНА ПРАВЕСЦІ ПРАКТЫКУ СТУДЭНТАЎ

Вучэбная і вытворчая практыка студэнтаў з'яўляецца важнай часткай вучэбнага працэсу. Яна не толькі развівае і дапаўняе веды, атрыманыя з тэорыі, але і прывівае практычныя навыкі да складанай і ўсебаковай работы ў калгасах і саўгасах, на заводах і ў геалагічных партыях. Іменна ў часе практыкі будучы спецыяліст па-сапраўднаму пазнае сваю прафесію. На практыцы выяўляюцца здольнасці і схільнасці студэнтаў.

Рэктарат, дэканаты і ўсё прафесарска-выкладчыцкі састаў універсітэта праробілі сёлага значную работу, каб забяспечыць узорнае правядзенне вучэбнай і вытворчай практыкі. Распрацаван дакладны план праходжання практыкі. Для кіраўніцтва практыкантамі вызначаны лепшыя навуковыя сілы—19 прафесараў, 56 дацэнтаў і 5 выкладчыкаў.

Згодна распарадку, студэнты-геолагі I курса будуць праходзіць практыку ў даліне ракі Заходняй Дзвіны, дзе яны правядуць назіранні над геалагічнымі з'явамі, вядомымі ім з курса «Уводзіны ў геаграфію», зробіць апісанне горных парод, вывучаць умовы залягання іх і інш., маючы на мэце складанне геалагічнай карты.

Студэнты II курса пройдуць практыку ў раёнах Прыднястроўя, III і IV курсаў—у раёнах Куйбышэва, Каўказа, Кіева, Мінска, Мазыра, у Заходне-Сібірскім геалагічным упраўленні і г. д. Студэнты будуць мець усе магчымыя выканаць тэмы сваіх дыпломных работ.

Цікавая работа прадстаіць студэнтам-практыкантам аддзялення фізікі і хімічнага факультэта, якія накіраваны ў лабараторыі буйнейшых заводаў і ў Ленінградскі дзяржаўны ўніверсітэт.

Будучыя біёлагі пройдуць сёлага практыку на Беларускай біялагічнай станцыі Маскоўскага ўніверсітэта, а таксама ў сістэме Міністэрства сельскай гаспадаркі БССР. Працуючы на раёне у якасці энтамалагаў, яны прымуць непасрэдна ўдзел у барацьбе са шкоднікамі сельскагаспадарчых культур, правядуць абследаванне натуральных кармавых угоддзяў, будуць вывучаць фаўну і г. д.

Вельмі рознастайнай будзе практыка студэнтаў III курса аддзялення глебазнаўства. Пад кіраўніцтвам дацэнта Н. П. Булгакова яны зробіць буйнамаштабную здымку глеб калгасаў зоны Фа-

ніпальскай МТС. Затым пад кіраўніцтвам прафесара І. С. Лупіновіча яны пройдуць тыднёвую практыку на глебазнаўству і выедуць на занальную практыку па маршруту Гомель—Сімферополь. Студэнты III і IV курсаў біялагічнага факультэта, якія працавалі пад кіраўніцтвам праф. Г. Г. Вінберга, будуць праходзіць практыку на ўніверсітэцкай базе ля возера Нарач, а будучыя глебаеды выязджаюць у Малдаўскую ССР.

Як бачна з гэтага кароткага пераліку, студэнты-практыканты будуць працаваць у самых рознастайных галінах народнай гаспадаркі, змогуць творча прымяніць і паглыбіць атрыманыя веды па выбранай спецыяльнасці. Толькі пры ўмове строгага выканання ўсіх практычных работ, толькі пры самых сур'ёзных адносінах да практыкі студэнты змогуць у далейшым стаць адукаванымі і высокакваліфікаванымі спецыялістамі.

У нас ёсць усе ўмовы, каб правесці практыку на высокім узроўні. Трэба толькі каб дэканаты і кафедры сур'ёзна аднесліся да гэтай работы. Яны абавязаны трымаць самую цесную сувязь з арганізацыямі, дзе студэнты праходзяць практыку, і з самімі практыкантамі. Уся практычная работа студэнтаў павінна быць пад строгім і паўсядзённым кантролем. Толькі тады яна дасць станоўчыя вынікі.

Абавязак нашых грамадскіх арганізацый—наладзіць палітыка-выхаваўчую работу сярод студэнтаў-практыкантаў, усямерна дапамагаць навуковым кіраўнікам у правядзенні практыкі. Ні на адзін дзень нельга прадстаўляць студэнтаў самім сабе. Абавязак комсамольскіх арганізацый—трымаць самую цесную сувязь з практыкантамі, дапамагаць ім. Кожны практыкант, дзе-б ён ні быў, павінен адчуваць сябе членам дружнага ўніверсітэцкага калектыву, павінен жыць інтарэсамі калектыву. Тады і работа будзе спорыцца, тады і практыка будзе паспяховай.

У нас, праўда, яшчэ ёсць некаторыя недахопы ў арганізацыі матэрыяльнага забеспячэння практыкі. Аднак, трэба спадзявацца, што гаспадарчая частка ўніверсітэта станоўча вырашыць гэтыя пытанні ў бліжэйшыя дні, і практыканты не будуць сустракаць ніякіх перашкод у сваёй рабоце.

Вынікі агляду мастацкай самадзейнасці

Днямі ў клубе нашага ўніверсітэта адбыўся вечар, прысвечаны вынікам агляду мастацкай самадзейнасці ўніверсітэта.

Дакладчык П. Л. Рутшэйтн, гаворачы аб выніках агляду мастацкай самадзейнасці факультэтаў, адзначыў, што найбольш масавымі па самадзейнасці з'яўляюцца філалагічны, геалага-геаграфічны і фізіка-матэматычны факультэты.

Пасля даклада адбылося ўзнагароджанне ўдзельнікаў.

Граматамі рэктарата і прафкома ўзнагароджаны харавыя калектывы юрыдычнага, фізіка-матэматычнага і філалагічнага факультэтаў, харэаграфічны калек-

тыў біёлага-глебавага факультэта, струнны аркестр і вакальны квінтэт фізіка-матэматычнага факультэта, драматычны калектыў аддзялення журналістыкі і другія, паспяхова выступіўшы на аглядзе.

Граматамі рэктарата былі ўзнагароджаны асобныя ўдзельнікі агляду. Сярод іх Л. Власёнак (хімфак), Г. Барташэвіч і Р. Маленчанка (філфак), Р. Бардзікава (юрфак), А. Тян (юрфак), А. Чэркасаў, Г. Кузьмічэнка і Э. Калядэнка (аддз. журналістыкі) і др.

У заключэнне вечара быў паказан новы спектакль драматычнага калектыву ўніверсітэта «У добры час» па п'есе Е. Розава.

Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

За сталінскія КАДРЫ

Орган партбюро, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцома Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна

№ 14 (227)

Панядзелак

6

Чэрвеня

1955 г.

Цана 20 кап.

Ідуць дзяржаўныя экзамены

ПЕРШЫЯ ПОСПЕХІ СТУДЭНТАЎ—ВЫПУСКНІКОЎ ФІЛАЛАГІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА

Наступіў адказнейшы час ў жыцці студэнтаў-выпускнікоў нашага ўніверсітэта. Некалькі дзён, як ідуць дзяржаўныя экзамены па асновах марксізма-ленінізма на філалагічным факультэце. 29 і 30 мая экзамены па асновах марксізма-ленінізма здавалі студэнты V курса аддзялення рускай мовы і літаратуры. Вынікі першых дзён дзяржаўных экзаменаў паказалі, што асноўная маса студэнтаў глыбока авалодала марксісцка-ленінскай тэорыяй і ўмела прымяняе тэарэтычныя веды да аналізу з'явіўшага палітычнага жыцця і дзейнасці Комуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы.

Большасць студэнтаў свабодна звязвае тлумачэнне асноўных праблем марксізма-ленінізма з характарыстыкай падзей міжнароднага жыцця і барацьбы замежных комуністычных і рабочых партый.

Асабліва добрых вынікаў на дзяржаўных экзаменах па асновах марксізма-ленінізма дабіліся студэнты-філолагі Б. Ключаў, Л. Курэйчык, В. Міхайлава, Л. Якаўлева, А. Шалкоўская, В. Касцюк і інш. Іх адказы былі ўпэўненымі і глыбокімі па зместу, ілюстраваны яркімі прыкладамі з гісторыі нашай партыі

і брацкіх комуністычных і рабочых партый.

Прыемным з'явішчам было тое, што большасць студэнтаў не абмежавалася мінімумам абавязковай літаратуры, а шырока выкарыстала дадатковую літаратуру. Прыкладам гэтага можа служыць адказ студэнткі В. Міхайлавай. Адказваючы на пытанне: «Поспехі соцыялістычнага будаўніцтва ў краінах народнай дэмакратыі. Брацкая ўзаемадапамога краін соцыялістычнага лагера»—Валянціна Міхайлава вельмі добра, глыбока і поўна расказала аб двух этапах і своеасабліваці развіцця краін народнай дэмакратыі.

Аднак не ўсе студэнты радавалі дзяржаўную экзаменацыйную камісію такімі адказамі.

Слаба падрыхтаваліся да экзаменаў студэнты Р. Карчык, Н. Курто і Р. Зільбург. Несур'ёзная падрыхтоўка да экзаменаў прывяла да таго, што яны не звярнулі сваю ўвагу на важнейшыя пытанні бягучай палітыкі нашай партыі і дзяржавы; адказы іх былі навярховыя, без паглыблення ў сутнасць разбіраемых пытанняў.

Экзамены паказалі, што некаторыя студэнты, добрасумленна вывучыўшы асобныя тэарэтыч-

ныя палажэнні, не асэнсавалі іх, і калі іх пыталі, як-жа яны разумеюць гэтыя палажэнні, аказваліся ў бязвыхадным становішчы. Такія адказы—тыпічны прыклад начытніцтва, які, на жаль, яшчэ мае месца і ад якога трэба рашуча адмовіцца.

Былі і такія выпадкі, калі студэнты, расказваючы бойка аб некаторых падзеях з гісторыі нашай партыі, не маглі сказаць з якога года існуе Комуністычная партыя Савецкага Саюза, альбо, расказваючы аб марксізме як навучы, не ведалі годы жыцця асновалажнікаў марксізма.

Праўда, такія недаравальныя промахі ў падрыхтоўцы да экзаменаў былі адзінкавымі.

Агульны вынік першых дзён дзяржаўных экзаменаў сведчаць аб вялікай і сур'ёзнай рабоце нашых студэнтаў і прафесарска-выкладчыцкага саставу ўніверсітэта за ўсе пяць гадоў напружанай вучобы.

Гэтыя першыя поспехі павінны быць замацаваны ў наступных экзаменах. Такі абавязак студэнтаў перад Радзімай, якая чакае спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі.

О. РАЖНОУ,
старшы выкладчык.

Вынік стараннай падрыхтоўкі

Два дні (1—2 чэрвеня) студэнты-выпускнікі аддзялення логікі, псіхалогіі і рускай мовы здавалі дзяржаўныя экзамены па асновах марксізма-ленінізма. Дванаццаць выдатных, дзесяць добрых і толькі тры здавальняючыя адзнакі—такі вынік гэтай сур'ёзнай праверкі ведаў будучых педагогаў. Ён сведчыць аб тым, што выпускнікі аддзялення глыбока засвоілі асновы марксісцка-

ленінскай навукі і змогуць паспяхова карыстацца ёю ў сваёй далейшай практычнай дзейнасці.

Асабліва змястоўнымі былі адказы студэнтак А. Букрэвай, Р. Бакуновіч, Л. Ламака, В. Яфімчук, Ц. Якімавай. Яны, як і многія іншыя, праявілі глыбокае веданне твораў класікаў марксізма-ленінізма, веданне актуальных падзей міжнароднага і ўнутранага жыцця нашай краіны, умённе звязваць марксісцка-

ленінскую тэорыю з практычнымі патрэбамі комуністычнага будаўніцтва ў нашай краіне.

Вельмі радуе таксама добрае валоданне літаратурнай мовай, якое паказалі студэнты, іх умённе лагічна абгрунтаваць свае думкі і прыводзіць яркія і пераканаўчыя факты для ілюстрацыі свайго адказу.

М. ЦІКОЦКІ,
член дзяржаўнай
экзаменацыйнай камісіі.

Віншаванне прафесара Г. Г. ВІНБЕРГА

Днямі грамадскасць нашага ўніверсітэта адзначыла 50-годдзе з дня нараджэння і 25-годдзе навуковай і педагогічнай дзейнасці загадчыка кафедры заалогіі, доктара біялагічных навук прафесара Георгія Георгіевіча Вінберга.

Георгій Георгіевіч карыстаецца заслужанай любоўю і павагай сярод выкладчыкаў і студэнтаў нашага ўніверсітэта. Добры і чулы таварыш, ён умела спалучае навуковую, педагогічную і грамадскую дзейнасць, кіруе студэнцкімі навуковымі гурткамі гідрабіялогіі і энтамалогіі.

На ўрачыстым пасяджэнні, прысвечаным юбіля-

ру, выступіў доктар біялагічных навук І. Н. Сержанін, які расказаў аб жыцці і творчай дзейнасці Г. Г. Вінберга.

Юбіляра віталі: ад рэктарата і партбюро БДУ—А. Я. Малышэў, ад Акадэміі навук БССР—І. С. Лупіновіч, ад Інстытута біялогіі АН БССР—Н. В. Турбін, ад біёлага-глебавага факультэта ўніверсітэта—дацэнт А. Н. Андрушчанка, ад СНТ—студэнт Б. Чэчуга і другія.

На імя юбіляра атрыманы віншавальныя тэлеграмы і пісьмы ад ВДУ, даследчых інстытутаў і асобных вучоных Савецкага Саюза.

Што наказала абарона дипломных работ

У гэтым годзе студэнты нашага ўніверсітэта ўпершыню абаранялі дипломныя работы на кафедрах. Як паказваюць вынікі, гэта поўнасьцю сябе апраўдвае.

Абарона дипломных на кафедрах, — гаворыць намеснік дэкана фізика-матэматычнага факультэта тав. Кісялюк, — дала нам магчымасць больш аб'ектыўна і кваліфікавана ацаніць выкананы студэнтамі работы. Цяпер выкладчыкі не толькі больш ахвотна ідуць на абарону дипломных, але і актыўней ўдзельнічаюць у іх абмеркаванні. На кафедрах нашага факультэта абарона прайшла творча, з аганьком.

Такія-ж думкі былі выказаны і на вытворчай нарадзе, якая была нядаўна склікана на хімічным факультэце з удзелам загадчыкаў кафедраў. На нарадзе было адзначана, што новы метады абароны дипломных работ даў станоўчыя вынікі. Тут з 50 дыпламантаў 46 атрымала за свае даследаванні выдатныя адзнакі, 3 — добрыя і толькі адна работа студэнткі Ірыны Простака была ацэнена на «пасрэдна». Асабліва паспяхова прайшла абарона на кафедры фізічнай хіміі (загадчык праф. М. М. Паўлючэнка). Усе 11 студэнтаў, якія былі замацаваны за гэтай кафедрай, атрымалі выдатныя адзнакі. 7 работ рэкамендавана да друку. Такіх-жа вынікаў дабіліся кафедры каталізаў (загадчык праф. В. В. Ерафееў) і аналітычнай хіміі (загадчык праф. П. І. Бялькевіч).

Станоўча трэба ацаніць той факт, што на хімічным факультэце большасць дипломных даследаванняў мае вялікае практычнае значэнне. Так, Ала Шульман зацікавілася пытаннем прымянення мечаных атамаў для кантролю за ачысткай хімічных рэактываў і рашыла прысвяціць гэтай тэме сваю дыпломную. Кафедра пайшла студэнтцы на сустрэчу, ёй была прадастаўлена магчымасць працаваць над гэтай праблемай. Шульман атрымала цікавыя вынікі, якія будуць выкарыстаны ў вытворчасці.

У садружнасці з вытворчасцю працавалі і іншыя дыпламанты гэтага факультэта.

Практика абароны дипломных работ паказвае, што складаныя тэмы павінны распрацоўвацца групамі студэнтаў. Так, студэнткі біялагічнага факультэта А. Акуловіч, Г. Белая, В. Кашэўская і Н. Цвяткова сумесна даследавалі кармавыя ўгодкі калгасаў Маладзечанскай вобласці. Работа праводзілася па даручэнню Міністэрства сельскай гаспадаркі БССР на працягу некалькіх год, і мае вялікае значэнне для развіцця калгаснай вытворчасці. На

даручэнню Совета Міністраў БССР студэнты хімічнага факультэта І. Краўцова, М. Беланоўская і А. Малевіч вывучалі спосабы атрымання воску са звычайнага торфу. Метады сумеснай работы некалькіх дыпламантаў (асабліва над працаёмкімі тэмамі) павінен шырока прымяняцца і на іншых факультэтах.

Цяжка пералічыць усе работы, якія заслужылі высокую ацэнку і маюць вялікае навуковае і практычнае значэнне. Сюды трэба аднесці даследаванні Б. Савіцкага аб спосабах барацьбы са шкоднікамі цукровых буракоў і В. Арлоўскага аб крывяных паказчыках новай конскай пароды абарону студэнты геолога-геаграфічнага факультэта, работы студэнта аддзялення журналістыкі Э. Езерскага аб друку Парыжскай камуны і студэнта гістарычнага факультэта М. Жарскага на тэму аб барацьбе з інтэрвентамі ў перыяд грамадзянскай вайны.

Добрыя работы прадставілі на абарону студэнты геолога-геаграфічнага факультэта Шахлевіч, Леўчанка і другія аб эканоміцы калгасаў.

Поспех гэтых дыпламантаў не з'яўляецца выпадковым, таму што над сваімі тэмамі яны працавалі на працягу некалькіх год у студэнцкіх навуковых гуртках.

Аднак не ўсе студэнты сур'ёзна аднесліся да абароны дипломных работ. Напрыклад, тт. Брайво, Дарожка і Шаперштейн (геолога-геаграфічны факультэт) зацягнулі здачу дипломных да 25 мая. Кафедра фізічнай географіі недастаткова кантралявала іх работу. У выніку гэтага на падрыхтоўку да дзяржаўных экзаменаў па асновах марксізма-ленінізма вышэй указаным студэнтам заставалася літаральна некалькі дзён. Восем чаму ў будучым годзе абарону дипломных трэба завяршаць значна раней.

Будзе ўмесным адзначыць, што некаторыя дыпламанты ў сваіх работах сталі на шлях фальсіфікацыі. Так, І. Простака (хімічны факультэт) падтасоўвала лічбы даныя. А калі рэцэнзент узяў іх пад сумненне, яна не задумваючыся назвала новыя, узятыя са столі. Недасткава працавала над сваімі даследаваннямі В. Карнееў (гістфак) і А. Шуранкова (геафак). З 13 дыпламантаў кафедры фізічнай географіі 3 атрымалі пасрэдныя адзнакі.

Большасць кіраўнікоў вельмі добра дапамагала студэнтам у напісанні дипломных работ. Да такіх трэба аднесці праф. Б. І. Сцяпанаву, праф. А. Н. Саўчанка, праф. А. Д. Мышкіса, дац. І. Г. Некрашэвіча (фізика-матэматычны факультэт), праф. Г. Г.

Вінберг (біяфак), дац. Л. М. Шнеерсон (гістфак) і другіх. Але некаторыя выкладчыкі кіравалі дыпламантамі фармальна, а калі гутарка ідзе аб завочніках, то ім не аказалі дзейнай дапамогі. У часе абароны дипломных работ на фізика-матэматычным факультэце завочнікі скардзіліся на старшага выкладчыка А. Е. Максіменка, які дрэнна іх кансультаваў.

Гаворачы аб выніках абароны дипломных работ, трэба звярнуць увагу і на праявы лібералізму, звышненія ацэнак, асабліва з боку кіраўнікоў. Напрыклад, дац. Г. М. Міхайлаў ацаніў работу студэнтаў фізмата В. Котава і В. Сарока на «выдатна». Але рэцэнзент Д. А. Балабаеў і члены кафедры выявілі ў работах сур'ёзныя недахопы. Пасля гэтага работа В. Котава атрымала «добра», а В. Сарока нават «пасрэдна».

Нешта падобнае здарылася і на кафедры рускай літаратуры пры абароне дипломных работ тт. Кобрынскай і Чайка. Першай з іх кіраўнік З. С. Мелкіх папрабавала паставіць «выдатна». Аднак рэцэнзент Н. Н. Багалюбава выявіла ў рабоце... 70 граматычных і стылістычных памылак. Не глядзячы на гэта, работа была ацэнена... «выдатна» і вернута (пасля абароны!) для выпраўлення. Завочнік т. Чайка пры выяўленні 66 памылак было паставілена... «добра» і прапанавана прынесці выпраўлены варыянт.

Беспрэцэдэнтны выпадак адбыўся на гэтай-жа кафедры з дыпламантай - завочніцай В. Шаптыка. У яе нават не было кіраўніка (у дзень абароны яго функцыю ўзяла на сябе Р. Б. Паіна), абарона адбылася... 31 мая, пасля таго, як прайшлі ўсе тэрміны. На пасяджэнні кафедры не было загадчыка і каля палавіны членаў. Больш таго, пасля абароны выявілася, што работа спісана цэлымі абзацамі з манаграфіі А. І. Метчанка, а калі аўтар спрабуе выказаць свае думкі, яны выкладзены неіспыменна граматычна і стылістычна...

Нам вядома, што на кафедры рускай літаратуры паспяхова абаронена 56 дипломных работ, многія з якіх заслужана атрымалі высокую ацэнку. Аднак не сур'ёзныя адносіны да абароны дипломных работ з боку некаторых членаў кафедры і прыводзяць падчас да выпадкаў, аб якіх гаварылася вышэй.

Абарона дипломных работ закончана. Цяпер абавязак кафедраў — хутчэй здаць справаздачы аб іх выніках, а дэканатаў — абмеркаваць іх на вытворчых нарадах, як гэта было зроблена на хімічным факультэце. Такія нарады дапамогуць выявіць недахопы і прыняць меры па іх ухіленню ў будучым годзе.

А. МАЛЬДЗІС.

НАВУКОВЫЯ ДАСЛЕДАВАННІ— НА СЛУЖБУ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРЦЫ

XIX с'езд Комуністычнай партыі Савецкага Саюза паставіў перад савецкімі вучонымі вялікую і ганаровую задачу: пераўзыйсці ў бліжэйшы час дасягненні навукі за межамі нашай краіны. Перад вучонымі і ўсёй тэхнічнай інтэлігенцыяй паставлена задача далейшага тэхнічнага прагрэсу. Няма сумнення, што пры той вялікай увазе, якую аказваюць партыя і савецкі ўрад развіццю навукі і тэхнікі, паставіленыя задачы будуць выкананы.

Невялікі калектыў навуковых работнікаў хіміфака, які налічвае 6 прафесараў, 13 дацэнтаў і выкладчыкаў, працуе над раннім радзі праблем, маючых як навуковае, так і народнагаспадарчае значэнне. Адною з важных праблем, над якой працуюць многія навуковыя работнікі, з'яўляецца сорбцыя і прырода асяроддзя. Вывучэнне законаў сорбцыі і распрацоўка тэорыі сорбцыйных працэсаў маюць вялікае не толькі навуковае, але і практычнае значэнне. Многія сарбенты, як, напрыклад, вугаль, гліна і г. д. знаходзяць прымяненне для ачысткі тлушчаў, маслаў, антыбіётыкаў і харчовых прадуктаў.

Прафесар Н. Ф. Ермоленка разам са сваімі супрацоўнікамі працуе над пытаннем атрымання актыўных сарбентаў—вугалаў з мясцовай сыравіны—торфу. Выпрабаванне прыгатаваных вугалаў у вытворчых умовах дало станоўчыя вынікі. Супрацоўнікамі кафедры аналітычнай хіміі (заг. кафедрай прафесар П. І. Бялькевіч) разам з работнікамі трактарнага завода паказалі, што беларускія гліны могуць быць выкарыстаны ў якасці сарбентаў для ачысткі адпрацаваных мінеральных маслаў. Атрыманыя вынікі дазваляюць ставіць зараз пытанне аб замене прывозных глін беларускімі.

Вялікае даследаванне па сорбцыі раствораў каучуком праведзена дацэнтам кафедры фізічнай і калаіднай хіміі Г. Л. Старобінцам. Ён устаноўлены вельмі цікавыя заканамернасці, звязаныя з сабіральнай сарбцыяй здольнасцю каучука. Даследаванні ў гэтым напрамку абагулены ў яго доктарскай дысертацыі, якую ён паспяхова абараніў. Над пытаннем выкарыстання сарбцыйных працэсаў для вырашэння практычна важных задач працуе прафесар Ф. Г. Асіпенка. Ён паказана магчымасць раздзялення бітумаў торфу хромаграфічным метадам і выдзяленне з іх вуглевадародаў, складаных эфіравоскаў, тлушчаў і г. д.

Другой важнай праблемай, над якой працуюць навуковыя работнікі хіміфака, з'яўляецца акісленне арганічных рэчываў. Супрацоўнікамі і аспірантамі кафедры каталіза, узначальваемай прафесарам Б. В. Ерафеевым, па-

казана, што акісленне ў прысутнасці ініцыятараў працякае з утварэннем гідрасеракісаў, якія могуць знайсці сабе прыстасаванне ў прамысловасці пластыка і г. д. Акісленню непрадзелных злучэнняў тыпу кетонаў перакісам вадарода з мэтай атрымання рэакцыйна-здольных моно- і дывокісаў кетонаў прысвечаны даследаванні дацэнта І. Г. Цішчанкі. Атрыманыя прадукты маюць значэнне для распрацоўкі новых метадаў арганічнага сінтэза, а таксама могуць быць скарыстаны як фізіялагічна актыўныя рэчывы.

На кафедры фізічнай і калаіднай хіміі праводзіцца вялікая работа па акісленню целюлозы дывокісам азота. Атрыманы пры гэтым прадукт валодае крывяспіяючымі ўласцівасцямі і знаходзіць прымяненне ў медыцыне пры хірургічных аперацыях, а таксама ў папярэвай і тэкстыльнай прамысловасцях і г. д.

Апошняя, трэцяя, праблема, якую распрацоўваюць супрацоўнікі кафедр фізіхіміі і каталіза, прысвечана вывучэнню кінетыкі гетэрагенных хімічных рэакцый, працякаючых з удзелам цвёрдых целаў. Пытанні, якія ўваходзяць у гэтую праблему, маюць важнае практычнае значэнне. Да іх ліку адносяцца такія пытанні, як карозія металаў, атрыманне будаўнічых матэрыялаў, металаў і г. д. Тэарэтычныя і эксперыментальныя даследаванні ў гэтым напрамку дазваляюць распрацаваць тэорыю кінетыкі і механізма гетэрагенных рэакцый.

Да цыклу гэтых работ адносяцца даследаванні сульфінізіравання сталёвых і чыгунных вырабаў, а таксама азаціраванне сталі. Як гэты, так і другі працэс, а таксама разам узятыя павышаюць зносаўстойлівасць сталёвых і чыгунных вырабаў у некалькі разоў. Так, напрыклад, пасля серанасычэння паверхні сталёвых вырабаў знос памяншаецца ў 2—3 разы, а для чыгунных вырабаў у 5—7 разоў. Сульфінізіраванне і азаціраванне памяншаюць знос у 20—30 разоў. Атрыманыя вынікі неўменна маюць важнае значэнне для машынабудаўнічай і інструментальнай прамысловасці, бо яны дазваляюць павялічыць тэрмін службы дэталей машын.

Вынікі сваіх даследаванняў супрацоўнікі кафедраў публікуюць як у «Вучоных запісках» ўніверсітэта, так і ў часопісах АН БССР. У 1954 годзе апублікавана ўсяго 28 навуковых работ і здадзена ў друк 30 работ. Работы, якія маюць народнагаспадарчае значэнне, знаходзіцца зараз у стадыі праверкі на прадпрыемствах горада Мінска.

Праф. М. М. ПАЎЛЮЧЭНКА,
загадчык кафедры фізічнай і калаіднай хіміі.

Абмеркаванне фільма „Несцерка“

Днямі ў клубе ўніверсітэта адбылася сустрэча студэнтаў з творчым калектывам новага каларовага мастацкага фільма «Несцерка»—вытворчасці Беларускай кіностудыі.

На сустрэчы выступілі рэжысёр-пастаноўшчык новага фільма Зархі, выканаўца ролі Насці артыстка Драздова, аўтар сцэнарыя пісьменнік В. Вольскі і

другія, якія расказалі аб сваёй рабоце над паставімай фільма. Пасля прагляду, адбылося абмеркаванне фільма. Выступілі студэнты Мальдзіс, Місько, Герус і другія.

Вечар прайшоў у вельмі цёплай абстаноўцы. Хочацца, каб і надалей наладжваліся падобныя сустрэчы.

С. СІЛІЧ.

У ЖУРНАЛІСТАЎ - ВЫПУСКНІКОЎ

На V курсе аддзялення журналістыкі закончылася абарона дипломных работ. Вынікі паказалі, што на працягу вучобы ва ўніверсітэце студэнты ўпарта авалодвалі ведамі, каб стаць дастойнымі работнікамі савецкага друку.

З 44 студэнтаў стацыянара 25 абаранілі дипломныя работы на «выдатна», 17—на «добра» і толькі дзве работы атрымалі здавальняючыя адзнакі.

Асобна адзначаны работы студэнтаў Р. Платонава «Сатырычныя выпускі на мінскіх трактар-

ным і аўтамабільным заводах», І. Новікава «Партыйнае жыццё на старонках абласной газеты» і А. Агеева—«Фельетон у беларускім друку». Гэтыя работы рэкамендаваны да друку.

М. УРАНАЎ.

Студэнтам БДУ імя В. І. Леніна

ад студэнтаў факультэта журналістыкі
Варшаўскага ўніверсітэта

Дарэгі сябры!

Сардэчна дзякуем вам за прысланыя падарункі: альбомы і кнігі. Мы просім у вас прабачэння за доўгае маўчанне і пішам да вас гэтае пісьмо, якое, трэба спадзявацца, стане пачаткам далейшай пераніскі паміж нашымі аддзяленнямі.

Хочацца апісаць вам нашае жыццё, праблемы, якімі мы займаемся, справы, якія нас цікавяць.

Нам нельга не сказаць аб II з'ездзе Саюза польскай моладзі, які адбыўся чатыры месяцы назад.

II з'езд СММ звярнуў, паміж іншым, увагу на неабходнасць змены стылю работы нашай арганізацыі. Аказалася, што часта актыўна ізаляваўся ад членаў арганізацыі. II з'езд СММ указаў на неабходнасць прыцягваць да арганізацыйнай работы ўсіх членаў арганізацыі. Гэтага можна дасягнуць пры дапамозе адпаведнай работы актыўна, прымяняючы адпаведныя цікавыя і актуальныя формы работы з моладдзю.

Арганізацыя СММ нашага факультэта сур'ёзна ўспрыняла рашэнні II з'езда. I ў нас часта здаралася так, што актыўна адмяжоўваўся, аддзяляўся ад моладзі. I ў нас работа зводзілася да доўгіх, сумных і частых сходаў, не арганізаваліся цікавыя гутаркі, дыскусіі, сустрэчы, конкурсы. I ў нас большасць членаў СММ была пасіўнай, таму што актыўна ўзялася прыцягваць яе да работы ў арганізацыі.

Безумоўна, работа СММ на нашым факультэце мела і дадатныя бакі. Але недахопаў знайшлося многа. Мы заўважылі іх задоўга да II з'езда, вялі на гэтую тэму заўзяттыя спрэчкі. I так было ва ўсёй краіне. З гарачых, неспакойных дыскусій, якія вяліся польскай моладдзю, нарадзіліся рашэнні II з'езда Саюза польскай моладзі. Яны не зваліліся з неба, але былі вынікаючы масавай дыскусіі. Прынятыя II з'ездам рэзалюцыі сталі, у сваю чаргу, законам нашай далейшай работы.

Пасля II з'езда мы звярнулі таксама больш увагі на вучобу. А яна, зразумела, для нас з'яўляецца самай важнай справай. Апошняя экзаменацыйная сесія была самай лепшай праверкай работы арганізацыі СММ. Экзамены прайшлі для нас не зусім добра. Праўда, 61,2% ацэнак — гэта «выдатна» і «добра», але і недавальняючых сабралася аж 6,8%. З гэтага матэматычнага параўнання выцякае практычны вывад: трэба, каб мы больш сур'ёзна ўзяліся за вучобу, каб пастараліся аднавіць накіраваць інтарэсы моладзі.

Адной з форм барацьбы за паспяховае вучобу з'яўляецца спаборніцтва паміж студэнцкімі групамі ўсіх чатырох курсаў. «Змагайся за званне найлепшай групы!» — так гучыць наш заклік. Пры гэтым улічваецца як спосаб падрыхтоўкі да экзаменаў (кансультацыі і калектывіумы) і вынікі экзаменаў, так і грамадская работа, дысцыпліна, культурная дзейнасць. Нядаўна ка-

міся падыма вынікі спаборніцтва на першым этапе гэтай пачэнай барацьбы ў вучобе.

Спаборніцтва паміж групамі, якое аказалася дзейнай формай мабілізацыі студэнтаў, перш за ўсё, на добрую вучобу, — працягваецца.

У сваёй падрыхтоўцы да будучай прафесіі мы імкнемся не абмяжоўвацца толькі лекцыямі і семінарамі. Прабуем працаваць самастойна. У нас існуе некалькі навуковых гурткоў. Напрыклад, на II курсе праводзіць даследчую работу гурток міжнародных спраў, у якім удзельнічае каля 30 ярых аматараў замежнай праблематыкі. З выпадку 10-годдзя папулярнай газеты «Жыццё Варшавы» наш факультэт распачаў працу над манаграфіяй аб гэтай газеце. У канцы сакавіка адбылася канферэнцыя маладых даследчыкаў, прысвечаная тэме: «Адлюстраванне жыцця моладзі ў польскім друку ў перыяд перад II з'ездам СММ». Асобныя гурткі ўжо са студзеня пачалі збіраць матэрыял для дакладаў, апрацоўваць тэзісы, дыскусіраваць, як лепш за ўсё правесці навуковую канферэнцыю.

На IV курсе ўсё пішучы ўжо магістарскія работы, тэрмін здачы якіх 30 красавіка. Пасля пройдучы дзяржаўныя экзамены, і са сцен нашага факультэта выйдучы новыя работнікі газет, радыё і выдавецтваў.

Што адносіцца да нашай вучобы, то на першым і другім курсах мы вывучаем палітэканомію, эканамічную геаграфію Польшчы і свету, гісторыю КПСС, стылістыку, граматыку, суверенную гісторыю і інш. У час канікулаў, пасля кожнага курса, праводзім месячную практыку.

Вось і ўсё, што датычыцца вучобы. Мы просім вас напісаць, якія вам чытаюць лекцыі, як праходзіць практыка. Як справы з вывучэннем замежных моваў, бо ў нас яны абстаюць не зусім добра (практычныя заняткі праводзяцца толькі раз у тыдзень, што, на нашу думку, недастаткова).

Безумоўна, вучоба не можа адумаць і не адумае ўвесь наш студэнцкі дзень. Мы маладыя, жадаем весела і карысна правесці свой вольны час. Як і ўсё людзі ў нашым веку, мы навіны пагуляць, паспрачацца на дыскусіях, праівіць сваю энергію ў спорце. Для нас гэта, напэўна, звычайная справа, а мы да нядаўняга часу аб гэтым толькі марылі. Яшчэ два гады назад наша арганізацыя СММ цікавілася амаль выключна палітычным выхаваннем сваіх членаў, забываючыся, што гэта не старыкі, а маладыя людзі, якія, напрыклад, могуць пакахаць, або зацікавіцца мастацкай літаратурай. А раней было, што ні тыдзень, то сход, а вечар ці дыскусія — раз у год. Прапорцыя, згадзіцеся, не зусім добрая.

Многае змянілася з той пары. Каб у гэтым пераканацца, хоць хаця-б прагледзець аб'явы, якія вывешаны ў вестыбюлі. З невялікага лістка паперы, напісанага паспешліва, нервовым по-

чыткам, мы даведваемся, што ў пятніцу студэнты, якія спецыялізуюцца на міжнародных пытаннях, арганізуюць дыспут на свабодных тэмах. Паміж іншым, мова будзе ісці і аб II з'ездзе савецкіх пісьменнікаў. Другая аб'ява наведвае, што ў суботу ў пятую гадзіну пасля абеду сустрэнуцца аматары кіно, каб пагутарыць аб навіншым польскім фільме «Пакаленне» і французскім фільме «Плата за страх». На гэтую дыскусію прыдуць вядомыя крытыкі Вільгельм Шах і І. Бырнаўскі. I трэцяя аб'ява: на белым ватмане бачна танцуючая пара. Побач на каларовых кругах чырвоны надпіс напамінае, што гэта апошні вечар у сёлетнім карнавалі.

Вечары, дыскусійныя сустрэчы, культпаходы ў кіно і тэатры — гэта не ўсё. Са снежня мы выпускаем сваю газету «Гарызонт», якая інфармуе аб жыцці нашага факультэта журналістыкі. Да гэтага часу вышла 6 нумароў, вялікай заслугай якіх з'яўляецца важнасць уздымаемых тэм, а вялікай бядой — значная колькасць карэктарскіх памылак. Хаця ўбачыце самі — пасылаем вам 6 нумароў «Гарызонта».

На жаль, не можаце вы ўбачыць выступленняў ЖКС (або нашага «журналісцкага калектыву сатыры»). Яны вельмі высеяны, трапныя і датычацца непасрэдна жыцця нашага факультэта. Усё гэта пачалося з таго, што ў снежні мінулага года група самых дасціпных сярод нас падумала так: «Існуе радыё-калектыву сатыры, які прымушае смяцца мільёны радыёслухачоў. Мы можам тое-ж самае зрабіць у нас, у нашых маштабах» Мы ўзяліся за работу: адны пісалі тэксты, другія развучвалі вершы, інсцэніроўкі, песні, рабілі нескладаныя дэкарацыі. Першае выступленне ЖКС адбылося ў час аднаго з вечароў і мела вялікі поспех. Цяпер нашы сатырыкі маўчаць, аднак гэтае маўчанне творчае: рыхтуецца новая багатая праграма. Некаторыя сцвярджаюць, што яна будзе намнога лепш за папярэднюю. Ну, убачым... і напішам аб ёй у наступным пісьме.

А пакуль сардэчна вітаем вас, гарача, па-сяброўску і, зразумела, просім адпісаць. Напішыце аб сваім жыцці, вучобе і адначынку, радасцях і клопатах.

А можа ўбачым каго-небудзь з вас на V сусветным фестывалі моладзі і студэнтаў? Мы, як гаспадары, ужо цяпер рыхтуем да фестывалю, хочам, каб прайшоў ён як мага лепш. Моладзь нашага факультэта ўзяла рад абавязацельстваў, у тым ліку мы ранылі працаваць на будаўніцтве фестывальнага стадыёна. Факультэт журналістыкі ўзяў шэфства над французскай дэлегацыяй.

Мы былі-б вельмі рады сустрэць вас у Варшаве. А цяпер яшчэ раз паціскаем вашы рукі і з неярпліваею чакаем вашага пісьма.

**Вашы сябры, студэнты факультэта журналістыкі
Варшаўскага ўніверсітэта.**

ВЕРШЫ НІЛА ГІЛЕВІЧА

Першы верш Ніл Гілевіч надрукаваў, калі яму было 15 год, у часопісе «Бярозка» (№ 6, 1946 г.). Але па-сапраўднаму ён аддаўся творчасці з заканчэннем Мінскага педвучылішча і асабліва пасля паступлення на філалагічны факультэт БДУ імя В. І. Леніна.

За апошнія гады на старонках нашага рэспубліканскага друку — у часопісах, газетах і зборніках пачынаючых змешчана многа вершаў маладога паэта.

Тэматыка вершаў яго досыць рознастайная. Яго хвалюць і вялікія новабудовы і гераічныя справы слаўных працаўнікоў палітных земляў; ён піша аб піонерах і школьніках, аб пільных пагранічніках і мужных мараках, аб вясковай моладзі і студэнцтве, аб дружбе і каханні.

Яго паэзія прасякнута шчырай любоўю да сваёй сацыялістычнай Радзімы і нянавісцю да тых, хто збіраецца парушыць мірную стваральную працу савецкіх людзей.

На выдатных узорах вуснай народнай творчасці, на творах лепшых майстроў мастацкага слова вучыцца паэтычнаму майстэрству Ніл Гілевіч. Паэт не б'е на эфектыўную дэталь, не гоіцца за гучнай рыфмай. Спалучаючы прастату верша з мастацкай дасканаласцю, ён песня звязвае ў адзінае, арганічна цэ-

лае форму твора са зместам.

Праўда, у вершах Гілевіча часам сустракаюцца хібы. Аднак у маладога паэта, яшчэ не маючага багатага жыццёвага вопыту, яны з'яўляюцца вынікам пастаянных пошукаў новых прыёмаў пісьма, сваёй творчай манеры, свайго аўтарскага «я». Больш за ўсё яму ўдаюцца вершы сатырычна-гумарыстычнага характару, а таксама лірычна-інтымнага. Такія вершы, як «На шашы», «Франт», «У дзёвочным інтэрнаце», «Вясёлая бэль», «Дзяўчына з хімфака» і др. карыстаюцца шырокай папулярнасцю сярод чытачоў.

Зараз нельга яшчэ цалкам вызначыць паэтычную тэму Ніла Гілевіча. Але ясна адно — і гэта галоўнае: перад намі несумненна здольны малады паэт, голас якога абяцае ўнесці нешта новае, сваё ў нашу паэзію.

Нядаўна ў Саюзе пісьменнікаў БССР адбылося пасяджэнне секцыі паэзіі, прысвечанае абмеркаванню вершаў Ніла Гілевіча. Выступішыя паэты П. Глебка, П. Панчанка, К. Кірэнка, М. Лужанін, М. Аўрамчык і др. указалі на некаторыя недахопы ў творах паэта. Секцыя рэкамендавала выдаць вершы Гілевіча асобнай кніжкай.

Ніжэй мы друкуем некалькі новых вершаў паэта.

ПОДЗВІГ

Пакінуўшы родны завод,
З гурбою сяброў сваіх шчырых,
Яна ад'язджае на ўсход,
У край неабсяжнай Сібіры.
У сэрцы дзяўчыны жыве
Апошняя хвіля разлукі.
А я ўсё гляджу на яе
Маленькія тонкія рукі.
— Куды ты? —
карціць запытаць —
Ты хочаш такімі рукамі
Сібірскі аблог уздымаць,
Які дзірвануў там вякамі?
Ім сама дарэчы было-б
Трымаць карандаш ці іголку...

Але не за гэтым на Об
Пунёўку ўзяла комсамолка.
Але не для гэтага ў шлях
Гарачае сэрца імкнецца.
Там сілы чакае зямля,
Там подзвігам сталасць
пачнецца,
Там пойдучы плугі цаліной,
Узвернуць пласты векавыя,
Устане пшаніца сцяной,
Дзе зараз аблогі сівыя.
А жніўная прыдзе пара —
Маленькія рукі дзяўчыны
Гару залатую добра
Падораць любімай Айчыне.

ПАСЫЛКА

Прышла яна вельмі дарэчы,
Як зналі бацькі ўсё адно:
Стыпендыя вышла да рэшты,
А новай яшчэ не чуто.
Мы сябра гурбой абступілі:
— Давай ускрывавай, брат,
хутчэй!
Не думай, што мы падружылі
З табою з-за карых вачэй.
Дыхнула са скрыначкі вёскай...
I тут мы, каб лепшы быў лад,

У госці па звычцы сяброўскай
Завем аднакурсніц-дзяўчат.
Спрабуем каўбасы
з-пад Слуцку,
I робім заўвагі свае,
Жартуем, што ўсё ў нас
па-людску,
Вось толькі віна нестасе...
Ці думала маці ў раёне,
Складаючы масла ў глячок,
Што будучы удзячны ёй сёння
Аж восем сыноў і дачок!

НА СХІЛЕ ЛЕТА

Калгасны жнівень
вышаў на парад:
Абмыты ўночы звонкімі
дажджамі,
Нібы на выстаўку, развесіў сад
Гірлянды яблыкаў на плот
дашчаны.
На ціхім плёсе залатых аўсоў
Жняяркі крылле развіваюць
спрытна,
А там, дзе шэлест
жытніх каласоў
Нядаўна чуўся,
ходзіць статак сыты.
Да элеватора — ці дзень, ці ноч —
Грузавікі з дабром
ідучы няспынна.
Дарогам — гарача. Трава паўзбоч
Напудрана сівым, як прысак,
пылам.

У агародзе цесна: агуркі
Не паспяваюць выбіраць
жанчыны.
Турнэсы, рэдзька, морква,
буракі —
Аж павылазілі да палавіны.
Качан за лістам апрапае ліст —
Яму таўсцее да самых дзён
марозных.
I бульба ў рост ідзе:
зірнеш калі —
Ажно зямля варушыцца
ў барознах.
А на рацэ ад ранку млын гудзе,
Здымае пробу з новага
ўраджаю;
Відаць, багаты будзе
працадзень
Калі авансам гэтак загрузаюць.

ТЭАТР

„У добры час“

Вызначыць свой жыццёвы шлях, напэўна, ні для каго не было справай лёгкай. Многа розных дарог перад табой, і ці лёгка сказаць, якая з іх самая сапраўдная, твая, на якой знойдзеш ты шчасце і радасць, задавальненне сваёй уласнай працы!

А табе ўсяго семнаццаць год, біяграфія толькі-толькі пачынаецца, і ўжо трэба—цяпер і назаўсёды—вызначыць сваё прызвание, знайсці сваё месца ў грамадстве. Як гэта цяжка, але затое як ярка і чотка выяўляюцца ў гэтых першых выпрабаваннях рысы твайго, яшчэ не зусім сфармаванага характару! І для становлення тваіх будучых перакананняў, для выпрацоўкі тваіх жыццёвых правіл вельмі важна тое, як, з якімі думкамі ідзеш ты ў жыццё, бо сапраўдныя, смелыя людзі ідуць да сваёй мэты на прамой, хоць і самай цяжкай дарозе, а лёгкага шляху з чорнага ходу шукаюць эгаісты з халодным разлікам выбіцца ў начальства.

Перад такімі нялёгкімі задачкамі пастаўлены героі п'есы В. С. Розава «У добры час». На дзіва шчыра і праўдзіва, а таму пераканаўча і хваляюча расказана ў п'есе аб цікавым і яркім жыцці нашых юнакоў і дзяўчат, іх надзеях і імкненнях, цяжкіх днях і першых выпрабаваннях. Вялікія і жыццёвыя пытанні ўзнікаюць у п'есе—праблемы адносін людзей да працы і адзін да другога ў грамадстве, праблемы дружбы і кахання, адносін бацькоў і дзяцей.

Заслугоўвае ўсялякага адабрэння выбар іменна гэтай, сучаснай цікавай п'есы студэнцкім тэатральным калектывам універсітэта для сваёй новай пастапоўкі.

Па-рознаму шукаюць сваіх шляхоў героі п'есы. Рознымі паўстаюць яны і перад гледачом.

Акцёры правільна разумеюць і перадаюць сэнс, галоўную ідэю п'есы, добра адчуваюць унутраную логіку характараў сваіх герояў.

Сын вучонага-батаніка Андрэй Аверын (ролю выконвае В. Унукаў) пасля заканчэння сярэдняй школы стаў перад неабходнасцю выбраць сабе прафесію. Лёгкае, бесклапотнае існаванне ў сям'і ніколі не падрыхтавала Андрэя да самастойнага рашэння гэтага пытання. Вельмі добра перадае В. Унукаў рысы супярэчлівага характара Андрэя—яго лёгкадушнасць, няўстойлівасць інтарэсаў, дзёрзкае свавольства з братам Аркадзіем, блазенскую насмешлівасць. В. Унукаў умее рознастаіць адносіны свайго героя да акружаючых яго людзей—маці, бацькі, Аркадзія, дваюраднага брата Аляксея. Унукаву нідзе не здраджае пачуццё меры, нават

у грубасцях з маці Андрэй не становіцца вульгарным, агідным. І ўвесь час за лёгкадушнасцю «вясёлага блазна» глядач угадвае багатую, складаную натуру Андрэя, яго душэўную прамату і сумленнасць, станаўленне характара, высокароднага і смелага.

Амаль усе адмоўныя рысы ў характары Андрэя—вынік неразумнага выхавання ў сям'і, бязмежнай палітэлісці з боку маці. Вобраз Анастасіі Ефрэмаўны, маці Андрэя, бадай, самы складаны ў п'есе. Радзе тое, што гэты вобраз стаў адным з самых яркіх на нашай сцэне. Р. Маленчанка іграе Анастасію Ефрэмаўну без усялякага «націску», без прамалінейнага гратэскавання якіх-небудзь асобных рыс,—іменна такой, якой яна павінна быць па п'есе і якой вельмі часта сустракаецца нам у жыцці. Гэта сама па сабе можа і добрая жанчына, нават мяккахарактарная і спагадлівая, асабліва да сваіх хатніх, але недалёкая, абмежаваная і аб'ектыўна—мяшчанка, нават ваўнічкая мяшчанка, якая хоча і свайго сына Андрэя зрабіць лёгка жывучым эгаістам.

Аляксей—поўная процілегласць Андрэю. У выкананні Е. Жука Аляксей—разважлівы юнак, скуны і нямногаслоўны ў выражэнні сваіх пачуццяў і ў ацэнцы людзей, некалькі грубаваты і запальчывы. Ён не па ўзросту стаць, гэта зразумела—Аляксей замяніў сям'і забітага на вайне бацьку, ён вучыўся і працаваў, каб забяспечыць сям'ю. Адною з развітых рыс у характары Аляксея з'яўляецца чуласць да людзей, гэта натура больш глыбокая, чым Андрэй. Е. Жука, які добра сыграў ролю Аляксея, нехапае дзе-ні-дзе гэтай чуласці, асабліва да Каці ў сцэне яе прызнання.

Рафінаваным, сто разоў вымытым і адрасаваным паўстае перад гледачом аднакласнік і сябра Андрэя Вадзім Развалаў у выкананні Е. Гаркавага. Не адразу (і гэта правільна і цалкам адпавядае п'есе) выяўляе Е. Гаркавы сапраўдную сутнасць свайго героя. У першай дзеі Вадзім Е. Гаркавага—проста ветлівы, акуратны разумнік з добра вытрыманымі манерамі. І толькі пасля другой дзеі (дарэчы сказаць, вельмі удалай па рэжысёрскаму афармленню) бачым халодны, цынічны эгаізм Вадзіма, непрыкрыты разлік і кар'ерызм.

Цяжка перажывае свой жыццёвы крызіс, свае няўдачы ў тэатры Аркадзіі у выкананні Л. Тамільчыка. Аркадзію ў п'есе адведзена не так ужо многа месца, крытыка нават указвала, што Аркадзіі слаба ахарактарызаваць як работнік мастацтва, артыст. Гэтую цяжасць Л. Тамільчык, трэба сказаць, пераадолеў. Часамі яго Аркадзіі нават залішне

тэатральны, патэтычны, таму вельмі кантрастныя пераходы ад высокага пафасу выкрыцця кар'ерыста Вадзіма да пакутлівага самааналізу.

Паэтычнасцю, тонкім лірызмам аваяны вобраз Машы, створаны Г. Камрашовай. Гэта—прыгожы вобраз любячай жанчыны, доўга непрызнанае каханне якой да Аркадзія перамагае ўсе цяжасці на сваім шляху і дапамагае Аркадзію знайсці сваё месца ў жыцці, вярнуць згубленую веру ў свае сілы. Г. Камрашова ўмее перадаць пачуцці сваёй гераіні на ўсіх этапах ролі—то самаадданую настойлівасць у сваёй дапамозе Аркадзію, то горкую іронію над сабой, то смутак адмаўлення ад любімага чалавека, то, нарэшце, спакойную радасць ад прызнання свайго кахання.

Значна бядней сыграла гэтую ролю Н. Касьянава.

Сімпацкі гледачоў зававаў І. Хаўратовіч у невялікай ролі бацькі Андрэя Пятра Іванавіча. Добра перадае І. Хаўратовіч пастаянную занятасць, працавітасць вучонага, сканцэнтраванасць яго на сваіх думках.

Аднакласніцу Андрэя Галіну іграюць Л. Чарнова і А. Шарпава. У выкананні Л. Чарновай характар Галіны яркі, з падкрэсленымі рысамі насмешлівага, бойкасці, а А. Шарпава выразных сродкаў для характарыстыкі сваёй гераіні не знайшла.

Спадабаўся гледачам у каларытнай ролі Афанасія Н. Панамароў, які ўпершыню выступае на нашай сцэне. Добра вытрымлівае Н. Панамароў камізм сітуацый, у якія пападае Афанасій дзякуючы сваёй натхнёнай мане. Але трэба заўважыць, што ў апошніх прадстаўленнях Н. Панамароў залішне развязны на сцэне.

М. Марголіну ў гэтай ролі трэба яшчэ нямапапрацаваць, каб стварыць колькі-небудзь акрэслены вобраз.

Ціхую, сарамліваю дзяўчыну іграе М. Заслонова ў ролі Каці. Вобраз Каці цэласны і сам па сабе не выклікае папрокаў, але ведаючы М. Заслонову па другіх спектаклях, хочацца пажадаць ёй большай рознастайнасці ў ігры.

Новы спектакль «У добры час» зававаў у універсітэцкага гледача заслужаны поспех. Галоўная ўмова поспеху—у працяглай, напружанай працы над п'есай нашых актёраў і іх кіраўніка К. Л. Рутштэйна, той плённай працы, якая дала выдатныя вынікі—не асобныя актёрскія ўдачы, а вялікае дасягненне ўсяго калектыву.

Не будзе пераўвечлівым сказаць, што поспех апошняй пастапоўкі абумоўлен і ўсёй шматгадовай работай тэатральнага калектыву, які хутка будзе адзначаць сваё асаблівае юбілей—свой соты спектакль.

А. МАЖЫКА.

СТВАРЫЦЬ УМОВЫ ПРАКТЫКАНТАМ

На некаторых курсах геалага-геаграфічнага, біёлага-глебавага і іншых факультэтаў закончылася экзаменацыйная сесія. Студэнты выязджаюць на летнюю вытворчую практыку.

Практыка дапамагае студэнтам глыбей замацаваць тэарэтычныя веды, навучыцца самастойна выкарыстоўваць гэтыя веды ў жыцці. Паспяховае правядзенне практыкі ў многім залежыць ад таго, у якіх умовах яна праходзіць.

Леташняя практыка паказала, што студэнтам-практыкантам не былі створаны неабходныя ўмовы. Здавалася-б, што вучэбная і гаспадарчая часткі універсітэта, нашы грамадскія арганізацыі загады паклапоцяцца, каб не дапусціць гэтага сёлета. Аднак і зараз, калі студэнты ўжо ад'язджаюць на практыку, амаль нічога не зроблена, каб забяспечыць ім нармальныя ўмовы.

Студэнты геалага-геаграфічнага факультэта ў мінулым годзе не мелі дастатковай колькасці рукаваў, геадэзічных інструментаў, палявых сума, чайнікаў, вёдраў і шмат чаго іншага. Дэканат геалага-геаграфічнага факультэта некалькі разоў звяртаўся за дапамогай у гаспадарчую і вучэбную часткі універсітэта, але гэта не дапамагло.

Студэнты-біёлагі выязджаюць на практыку на пастаянныя базы універсітэта ля возера Нарач і ў Чырвоным Урочышчы. Але ў Чырвоным Урочышчы яшчэ няма электрычнага святла, неадрамантаваны дахі памяшканняў, студэнты, які студэнты не маюць чыстай піццывой вады. Нездавальняюча пастаўлена і бытавое абслугоўванне. Станцыя гэта блізка

ад універсітэта, і тут ёсць усе магчымыя забяспечыць студэнтаў газетамі і часопісамі, нават гарачай ежай.

Аднак гэта не зроблена.

Студэнты геалага-геаграфічнага факультэта, напрыклад, выязджаюць у раёны Сібіры, Каўказа, Украіны і г. д. Мінулы год паказаў, што з гэтымі практыкантамі універсітэт не налажыў цеснай сувязі. Часта студэнты былі прадастаўлены самі сабе, і таму многія выходзілі на работу нявоечасова, не ў поўным саставе, а таксама часта нерацыянальна выкарыстоўвалі час практыкі.

Месяц назад праходзіла пасяджэнне прафкома універсітэта, на якім абмяркоўваліся мерапрыемствы па лепшаму забяспечэнню студэнтаў на час практыкі. Былі адзначаны шматлікія недахопы ў арганізацыі практыкі. У прыватнасці адзначалася, што на геалага-геаграфічным факультэце толькі 30% прыгодных палатак, астатнія патрабуюць рамонт.

Пасяджэнне раіла рад важных і канкрэтных мерапрыемстваў. Аднак і да гэтага часу яны не выкананы. І гэта, відаць, мала турбуе адказных прафкома за вучэбны сектар тт. Кастылёва і Кавалючка.

Не аказвае дапамогі ў гэтай справе і камітэт комсамола (адказная за вучэбны сектар т. Барташэвіч).

Неадкладна, у самы кароткі тэрмін трэба зрабіць усё магчымае, каб забяспечыць правядзенне практыкі студэнтаў на высокім узроўні.

В. МАЦКЕВІЧ.

Напярэдадні спартакіяды

У апошні час адзначаецца значнае паліпшэнне работы спартыўных секцый універсітэта. Нягледзячы на летнюю сесію, пастаянна праходзяць трэніроўкі баскетбалістаў, валебалістаў, лыжнікаў. У пералічаных секцыях правільна пастаўлена фізкультурна-выхаваўчая работа, амаль усе члены секцый трэніруюцца рэгулярна. Некалькі палепшылася работа ў гімнастычнай, лёгкаатлетычнай секцыях, а таксама ў фехтавальшчыкаў, веласіпедыстаў і плаўцоў. Спартсмены нашага універсітэта сумленна рыхтуюцца да спартакіяды вышэйшых навучальных устаноў Беларусі, якая адбудзецца 1—5 ліпеня.

Але не ўсе спартсмены зборнай каманды універсітэта добра разумеюць свае задачы. Многія лічаць, што выступіць можна без папярэдняй трэніроўкі, за лік здабытых у мінулым навывкаў. Такая думка памылковая. На спаборніцтвах, дзе каманда БДУ будзе змагацца з калектывамі фізкультурнага і політэхнічнага інстытутаў за кожнае ачко, такі спартсмен не зможа паказаць свайго лепшага выніку. А гэта адаб'ецца на камандзе, гонар якой ён абараняе.

Акрамя віны, якую нясуць лёгкаатлеты—Баюкін, Бойка, Хлынаў, веласіпедысты—Шэвуха, Маўрына, Кошкіна, Залатуха і некалькіх іншых спартсменаў, якія дрэнна наведваюць секцыі, адказнасць нясе і кафедра фізічнага выхавання. Яна і да гэтага часу не налажыла сувязі з камітэтам комсамола, каб устанавіць кантроль за ходам заняткаў у секцыях.

Камітэт комсамола таксама мала ўдзяляе ўвагі спартыўнай рабоце. Нядаўна на пасяджэнні камітэта комсамола адказны за фізкультурны сектар А. Рабушка ўнёс прапанову, каб кожны член камітэта ўзяў на сябе кантроль за работай якой-небудзь секцыі. Прапанову адобрылі, але ніхто так і не ўзяў на сябе гэтага даручэння.

Дрэнна абстаецца справа з будаўніцтвам універсітэцкага стадыёна. Заўсёды чаго-небудзь не хапае: то людзей, то лапат, то машын, то будаўнічых матэрыялаў.

Днямі рэктарат універсітэта зацвердзіў склад спартыўнай каманды БДУ ў колькасці 90 чалавек. Створана камісія па падрыхтоўцы нашых спартсменаў да спартакіяды і намечаны адказныя за работу кожнай секцыі: Кушнароў і Коржык—за лёгкаую атлетыку, Шапалевіч—за гімнастыку, Анкуда—за баскетбол, Зуммергард—за валебол, Собалева—за плаванне, Болдырава і Хрэнаў—за фехтаванне, Тройцкі і Рэцкі—за веласпорт.

Прадстаячыя спаборніцтваў будучы аглядам усёй культурна-масавай работы ў ВДУ за прайшоўшы навучальны год. Пачэсны абавязак усіх нашых спартсменаў,—умела спалучаючы вучобу з спортам, настойліва і ўпарта авалодваць спартыўным майстэрствам з тым, каб адстаяць на спартакіядзе гонар нашага універсітэта.

А. УХАНАУ.

Нам: рэд. П. П. СЕЛІВАНЧЫК.

Абмеркаванне аповесці аб А. Міцкевічу

Нядаўна на кафедры зарубежнай літаратуры былі абмеркаваны асобныя раздзелы аповесці беларускага пісьменніка Е. Садоўскага аб юнацкіх гадах геніяльнага польскага паэта Адама Міцкевіча.

Выступішыя ў спрэчках дацэнты Д. Е. Фактаровіч і В. М. Цімафеева, старшы выкладчык Н. І. Лапідус і студэнты А. Малыш і В. Дронь адзначылі, што

аповесць напісана на актуальную тэму. Аўтар шырока выкарыстаў біяграфічныя даныя аб сувязях Міцкевіча з прадстаўнікамі беларускага народа, аб яго ўдзеле ў таварыствах філаматаў і філарэтаў.

Аднак вобраз вялікага паэта дадзен некалькі схематычна. Міцкевіч у многіх выпадках асучаснен, гаворыць мовай, не ўласці-

вай для шляхты першай паловы XIX стагоддзя.

У аповесці не паказана, як беларускі фальклор уплываў на фармаванне творчасці паэта. Маюцца і моўныя недахопы.

У заключэнне Е. Садоўскі падзякаваў прысутных за карысныя заўвагі і парады і абяцаў закончыць аповесць да стагоддзя з дня смерці паэта.